

Advies van Boomkwaliteitsteam aan college van B & W Arnhem over “Criteria Waardevolle particuliere bomen.”

11 januari 2021

Datum adviesaanvraag: 3 november 2020

Advies

Elementen:

1. Beschrijving doel
2. Eenvoudiger presentatie
3. Zwaarste criteria eerst
4. Oorsprong / Belang van elk criterium
5. Verhouding t.o.v. criteria waardevolle bomen in openbare ruimte

1. Beschrijving doel

In de conceptmemo staat nu: “Bij het vaststellen van het bomenplan op 19-02-2020, heeft de gemeenteraad besloten particuliere waardevolle bomen te beschermen, zodat niet voor elke particuliere boom een omgevingsvergunning kap moet worden aangevraagd.” Dit is niet duidelijk. Er wordt nu alleen gefocust op kap. Op welke wijze wordt de betere bescherming gerealiseerd? De context dient wat uitgebreider te worden toegelicht. Voorstel: “De gemeenteraad heeft besloten om particuliere waardevolle bomen beter te beschermen. Voor die waardevolle bomen zal een particulier gestimuleerd worden om deze te behouden en bij voorgenomen kap een omgevingsvergunning moeten aanvragen. Voor bomen die niet als waardevol worden aangemerkt is geen kapvergunning nodig.”

Hierbij is het wellicht ook handig om iets van de geschiedenis rond kapvergunningen in Arnhem te herhalen. Ook zou het goed zijn om de status van een waardevolle particuliere boom in dit document beschrijven. En op welke manier een waardevolle boom wordt vastgelegd, doordat bijvoorbeeld de boom wordt opgenomen in het bestemmingsplan.

2. Eenvoudiger presentatie

Er zijn nu erg veel criteria, wat het bepalen of een boom waardevol is lastig maakt. Een schematische weergave, bijvoorbeeld in de vorm van een stroomschema, kan helpen bij het overzichtelijk maken van de vraag of een boom al dan niet waardevol is.

3. Zwaarste criteria eerst

Als alle vragen zijn doorlopen en een boomeigenaar denkt klaar te zijn, volgen nog enkele zware, uitzonderlijke criteria. Deze zouden bij aanvang van de vragenreeks moeten worden gesteld. De criteria dendrologisch, verschijningsvorm en cultuurhistorisch waardevol worden nu niet nader geduid. Hoe weet een boomeigenaar of zijn boom daar onder valt? Er moet dus een flinke bijlage bij komen die uitlegt wat de termen inhouden en wanneer een boom er onder ‘valt’.

4. Oorsprong van elk criterium

Bij elk van de criteria is het handig om aan te geven wat de onderbouwing is van het gekozen criterium. Dat geldt ook voor de toelichting waarom er onderscheid wordt gemaakt tussen kleine en grote tuinen. Het criterium “levensverwachting

groter dan 5 jaar” is een randvoorwaarde / kick-out aan de voorkant (waarbij de vraag is of dit niet een levensverwachting van minimaal 10 jaar zou moeten zijn).

Wellicht kunnen referenties uit andere gemeentes of uit literatuur worden aangehaald om te laten zien dat de criteria niet willekeurig zijn gekozen. De bomenstichting hanteert vergelijkbare criteria, maar met net weer wat andere getallen. De nu genoemde criteria roepen nog verschillende vragen op, deze zijn in bijlage 1 in de oorspronkelijke tekst opgenomen.

5. Verhouding t.o.v. criteria waardevolle bomen in openbare ruimte

Het kan behulpzaam zijn om een link te leggen naar de wijze waarop bomen in de openbare ruimte als waardevol worden aangemerkt, om daarmee te laten zien hoe de gemeente met “eigen” bomen om gaat. Om te laten zien dat de gemeente net zo of misschien wel zuiniger is op de bomen in de openbare ruimte.

Vervolgstappen

Hoewel hier in de adviesvraag niet op wordt gefocust, zijn naar onze mening ook de volgende vragen van belang:

1. Hoe gaat de gemeente de bewoners verleiden om waardevolle bomen aan te melden?
2. Hoe gaat de gemeente bevorderen dat bewoners waardevolle bomen in stand gaan houden? Is het mogelijk om particuliere waardevolle bomen te subsidiëren voor beheer? Of moeten ze in het bestemmingsplan een bepaalde status krijgen.
3. Hoe worden particuliere waardevolle bomen in kaart gebracht?
4. Hoe gaat de gemeente communiceren naar boomeigenaren over dit nieuwe beleid?
5. Op welke wijze gaat de gemeente dit beleid handhaven?
6. Hoe gaat de gemeente om met de toekomstige waardevolle bomen? Die bijvoorbeeld over 5 jaar aan de beurt zijn. Dit om continuïteit te waarborgen.